

Activiteiten najaar 2025

Zaterdag 6 september

Beheer heideterrein in Ganzeveld

Zwerfvuilactie omgeving Ganzeveld

Zaterdag 4 oktober

Beheerdag kanaalberm Bellem vanaf 9.00 u

We maaien een deel van het bloemrijke graslandje en verwijderen het maaisel

Zwerfvuilactie omgeving kanaalberm Bellem

Start om 10u Vaart Noord ter hoogte van de kanaalbrug

Zaterdag 11 oktober

Nacht van de Duisternis

Meer info: www.natuurpunt.be/aalter

Zaterdag 18 oktober

10° spaghetti-avond

Meer info: zie blz. 1 en 2

Inschrijven voor 11 oktober via www.natuurpunt.be/aalter

Zaterdag 8 november

Beheerdag en zwerfvuilactie

Locatie nog te bepalen

Meer info: www.natuurpunt.be/aalter

kleine vuurvlieder op jacobskruid

icarusvlieder

Steun Ganzeveld, De Vaanders, Poekebeekvallei en Zouter

Selecteer uw favoriete natuurgebied en doe uw gift via www.natuurpunt.be/steun-de-natuur/doe-een-gift-voor-de-natuur of stort op het rekeningnummer BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen

Giften voor Ganzeveld met vermelding van 'gift project Aalter Ganzeveld nr. 6687'

Voor De Vaanders met vermelding 'gift project De Vaanders nr. 5579'

Voor de Poekebeekvallei met vermelding 'gift project Poekebeekvallei 6671A'

Voor Zouter met vermelding 'gift Zouter 6663'

Voor giften vanaf € 40 wordt een fiscaal attest afgeleverd. Vanaf 2025 is het verplicht om het rijksregisternummer van donateurs te vermelden op fiscale attesten. Controleer of jouw gegevens volledig zijn door in te loggen op de website www.natuurpunt.be en vul indien nodig je gegevens aan.

Informatie over contactpersonen van Natuurpunt Aalter e.d. kan je terugvinden op onze website.

E-mail : aalter@natuurpunt.be

Website : www.natuurpunt.be/aalter

Nieuwsbrief Natuurpunt Aalter

September 2025

10° spaghetti-avond Natuurpunt Aalter

Zaterdag 18 oktober 2025 vanaf 18:30

Gemeentelijk ontmoetingscentrum Sint-Maria-Aalter, Oude Kantschoolstraat 7, Aalter

€ 20 per persoon - € 8 voor kinderen (< 12 jaar) aperitief inbegrepen

Je kan kiezen uit spaghetti met gehakt of vegetarische spaghetti (alles is biologisch)

Inschrijven voor zaterdag 11 oktober via www.natuurpunt.be/aalter

Na de spaghetti kan je genieten van:

"Histoires naturelles: natuurthema's in beeld en muziek" (door Amber en Ruben Lievens)

Histoires naturelles: natuurthema's in beeld en muziek

Voorstelling tijdens de spaghetti-avond door Amber Lievens (foto's) en Ruben Lievens (muziek)

In 2025 ben ik samen met mijn zus Amber bezig geweest met het vastleggen van de mooie natuur in onze buurt en iets verder weg, met oog voor zowel bekende als minder bekende fauna en flora. Tijdens één van onze tochten kwam het idee naar boven voor een projectje waarbij we eigen natuurbeelden combineren met muziek.

We leggen de focus op de natuur in onze eigen regio, met natuurgebieden als het Ganzeveld, de kanaalbermen, de Miseriebocht, het Maldegemveld, de Leiemeersen ..., afgewisseld met beelden van iets verder weg (bijvoorbeeld De Biesbosch), maar ook uit eigen tuin.

In juni ondernam ik een fietstocht vanuit Bellem naar de Cevennen in het zuiden van Frankrijk, eerst de Maas volgend tot de bron en vervolgens recht door het Centraal Massief.

Onderweg nam ik ruim de tijd om de voorbijkomende natuur te bewonderen: vlinders, hagedissen, wilde orchideeën, roofvogels, rotsformaties, ...

Ook van deze reis en het verblijf in de Cevennen werden enkele foto's in het project opgenomen.

Geïnspireerd door de dichtbundel 'Histoires naturelles' (1906) van de Franse dichter J. Renard verdeelden we het project in 5 natuurthema's: vlinders, reptielen, orchideeën, water en hoogte.

Rond deze thema's componeerde ik de bijhorende pianomuziek.

De foto's en muziek worden voorgesteld op de spaghettiavond van Natuurpunt Aalter in oktober.

levendbarende hagedis

Natuurlijke begrazing aan de kanaalberm in Bellem: de Hebridean schapen aan het werk

Misschien heb je ze al zien grazen langs de kanaalberm in Bellem: een groepje robuuste, zwarte schapen met opvallende horens. Maak kennis met het Hebridean schaap, een ras dat niet alleen bijzonder is om te zien, maar ook een essentiële rol speelt in het natuurbeheer van onze streek.

Deze schapen zijn echte overlevers. Ooit meegebracht door de Vikingen naar de Hebriden – een ruige eilandengroep ten noordwesten van Schotland – hebben ze zich aangepast aan de zwaarste omstandigheden. Zonder veel verzorging vinden ze hun weg in schrale landschappen, zoals ook bij ons langs het kanaal.

Wat het Hebridean schaap zo interessant maakt voor natuurbeheer, is dat het geen gewone grazer is, maar een 'browser'. In plaats van stationair gras te eten zoals de meeste schapen, trekken ze al zoekend rond. Ze eten niet enkel gras, maar ook kruidachtigen, boomopslag, bladeren, twijgen, en zelfs planten die vaak als lastig worden ervaren, zoals brandnetels, bramen (inclusief de jonge ranken) en distels. Zelfs soorten met stekels of giftige stoffen worden niet geschuwd. Hun dieet is indrukwekkend gevarieerd en bevat onder andere buntgras, pitrus, russen, kruiskruid, pijpestrootje, bochtige smele, en jonge boompjes zoals Amerikaanse vogelkers, berk, acacia, spork en kastanje.

Deze bijzondere voedingsgewoonten maken het Hebridean schaap tot een natuurlijke bondgenoot in het beheer van open natuurgebieden. Ze helpen actief mee aan het voorkomen van verbossing, omdat ze jonge boompjes en struiken opeten voor-

dat ze kunnen uitgroeien. Zelfs invasieve soorten zoals Japanse duizendknoop laten ze zich goed smaken – een ware zeldzaamheid!

Natuurlijke begrazing is een beproefde methode in natuurbeheer. In tegenstelling tot machinaal maaien, waarbij alles op één moment en egaal wordt verwijderd, zorgt begrazing voor een geleidelijke, selectieve verstoring van de vegetatie. Dit schept mozaïekstructuren met een grotere variatie aan plantenhogten en soorten, wat dan weer ten goede komt aan een hoger biodiversiteitsniveau. Bovendien helpen grazers als de Hebridean schapen bij het onderdrukken van dominante of invasieve soorten, waardoor kwetsbare planten meer kans krijgen. Hun begrazing stimuleert ook de zaadverspreiding en de natuurlijke verjonging van kruidenrijke vegetaties.

Zwerfvuil: een onderschatte bedreiging voor onze natuur

Waarom elke opgeraapte verpakking telt

Zwerfvuil lijkt op het eerste gezicht misschien een visueel probleem, maar in werkelijkheid vormt het een ernstige ecologische bedreiging. In Vlaanderen wordt jaarlijks zo'n 20.000 ton zwerfvuil opgeruimd (OVAM, 2024), maar dat is slechts het topje van de ijsberg. Veel afval komt terecht in moeilijk bereikbare natuurgebieden en blijft daar jarenlang liggen, met schadelijke gevolgen voor planten, dieren en ecosystemen.

Plastic: de sluipmoordenaar in de natuur

Meer dan 70% van het zwerfvuil in Vlaamse natuur bestaat uit kunststof (OVAM). Deze plastics breken nauwelijks af: een plastic fles blijft gemiddeld 450 jaar in de natuur aanwezig, een sigarettenpeuk tot 15 jaar. Ondertussen breken ze af in microplastics (deeltjes kleiner dan 5 mm), die in de bodem en het water terechtkomen.

Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat microplastics de groei van planten kunnen belemmeren, de bodemstructuur aantasten en het gedrag en de voortplanting van kleine bodemdieren beïnvloeden (Rillig et al., 2019). In aquatische ecosystemen worden deze microplastics opgenomen door waterdieren, met risico's op verstikking, interne verwondingen en verstoring van het metabolisme (Wright & Kelly, 2017).

Impact op fauna: van vogels tot insecten

Veel dieren zien zwerfvuil aan voor voedsel. Vogels eten kleine stukjes plastic, wat leidt tot verminderde voedselopname en soms sterfte. Egels, amfibieën en insecten raken verstrikt in blikjes of plastic verpakkingen. Vooral in kwetsbare natuurgebieden zijn de effecten groot, omdat zelfs kleine verstoringen het ecosysteem uit balans kunnen brengen.

Lokaal handelen, globaal effect

Gelukkig kunnen we lokaal wél het verschil maken. Wetenschappelijk onderzoek bevestigt dat gemeenschapsacties zoals zwerfvuilacties niet alleen het afvalprobleem verlichten, maar ook leiden tot meer bewustwording en gedragsverandering bij de bevolking (Schultz et al., 2013). Elke weggehaalde sigarettenpeuk, blikje of plastic verpakking vermindert de belasting op onze lokale natuur en verlaagt de kans op verdere verspreiding van microplastics.

Kortom, de inzet van Hebridean schapen aan de kanaalberm in Bellem is niet enkel een charmant zicht, maar ook een door-dachte, ecologisch verantwoorde maatregel met grote voordelen voor de natuur.

Zie je iets dat niet klopt?

De schapen zijn zelfstandig, maar natuurlijk houden we een oogje in het zeil. Mocht je iets opmerken dat niet in orde lijkt met de dieren – bijvoorbeeld een gewond dier of een kapotte omheining – aarzel dan niet om de eigenaars te contacteren via 0470/53.26.63 of 0495/28.23.39. Alvast bedankt voor je oplettendheid!

Onze maandelijkse zwerfvuilacties

Bij Natuurpunt Aalter organiseren we daarom elke maand een zwerfvuilactie in en rond onze natuurgebieden. Een bende gevrienden, enthousiaste en gezellige vrijwilligers trekken er dan samen op uit om onze natuurgebieden schoon te maken.

"Vrijwilligers maken het verschil—de positieve reacties van passanten en buurtbewoners zijn het mooiste bewijs dat hun inzet gezien en gewaardeerd wordt."

Liesbeth Jodts

Wil jij ook helpen om onze natuur schoner en veiliger te maken? Iedereen is welkom, jong en oud! Wij voorzien grijpers, afvalzakken en fluo-jasjes. Breng je eigen handschoenen mee en eventueel ook familie, vrienden of een wandelmaatje!.

De data van onze acties worden telkens aangekondigd via onze **Facebookpagina "Het Ganzeveld"**, via **Instagram (@natuurpuntaalter)** en op onze **website: www.natuurpunt.be/aalter**.

